

Rapla valla külade ÜMARLAUD

Neljapäev, 04.september 2025.a.

Keo küla, Alt-Eriko talu, kell 18.00-19.30

Protokoll

Ümarlaura teemad:

1. Rapla valla teehoiukava ja teede seisundinõuete täitmise arutelu: **Andre-Andy Bernhardt - teedespetsialist**

2. Geoinformaatika võimalusi tutvustab **Gert Küling - geoinformaatika spetsialist.**

Interaktiivsete kaardikihtide kuvamise võimalustest. Millist infot saaks kompaktsemalt ja informatiivsemalt esitada kaardikihtide kaudu Rapla valla kodulehel rubriigis külad? Kuidas kasutada interaktiivseid kaardikihte koos Rapla valla arengukava ja üldplaneeringu dokumentidega?

3. Ülevaade Rapla valla üldplaneeringu ja uue arengukava menetluse kohta. Viimased muudatused: **Cerly-Marko Järvela - vallaarhitekt**

Ettekandjatele lisaks osalevad ümarlaural ka Gert Villard, Toomas Nael ja Sven Murula.

Üldiseks aruteluks võiks olla koostöö ja kaasamise teema. Millest oleks abi, et kogukondade kaasamine valla strateegiliste dokumentide koostamisel oleks tõhusam?

Vallavanem G.Villart juhatab ümarlaura sisse, tänas pererahvast.

A.Bernhardt (Rapla Vallavalitsuse teedespetsialist)- Rapla valla teehoiu investeeringute kava-dokument, mille Rapla vallavolikogu on kinnitanud ja mis on Rapla Vallavalitsusele aluseks teedega seonduvate investeeringute tegemisel.

Investeeringutena käsitletakse peamiselt millegi uue ehitus, kus muutub olemasoleva teekatte liik või läheb paremaks. Kruusateede hõõveldamised, lappimised, ülepindamistööd need ei ole investeeringud, need on hooldustööd. Käesoleval aastal oli plaanis ehitada erinevaid objekte, rekonstrueerida teelõike, kus olid külmatõkked, samuti rekonstrueerida Kaius olev vana amortiseerunud kõnnitee, mis vajab uuendamist. Et oleks ohutu liigelda.

Kus me omadega hetkel oleme? Oleme sealmaal, et nendest objektidest suurem osa on töös või on hetkel käimas riigihangete menetlus. Need mured on nüüd lahendatud. Sel aastal saavad 4 teelõiku kruusateest endale investeeringu ehk katte uuendus, tuleb kõva tee, must kate. Talli tee Raikkülas, Ülejõe Kaljuvee tee, Vaikse tee Vaikse külas. Raplas õppesõiduplatsi II etapp. Bussipeatuste ootealade rajamine. Oleme alustanud paviljonide paigaldustöid nt Ilra külas. Suuremad tööd ootavad veel ees. Jõe tn ja Nelgi tn Raplas. Valmis on saanud Muusika park kinnistule juures olevad 2 jalgsilda. Ootealaid on tehtud. Päkapiku lasteaia juures peatuskohtade ehitus. Riigiteatajast on näha, kui on huvi otsides Rapla Valla teehoiu investeeringute kava 2025-2028. See dokument on kõigile avalikult kättesaadav.

Teede hooldus pool - kinnitatud Rapla valla teede põhjal. Igaks neljaks aastaks valitakse Rapla valla teedele teehooldus tööpartner, praegune on Leonhard Weiss Group. Kõik mahud kajastatakse teede nimekirjas ja selle teede nimekirja alusel on välja toodud iga tee maht-palju teedel laiust, palju pikkust, mis maht on kreideldamisel, mis maht on aukude

lappimisel. Kõikide teede äärtes tuleb teostada ka niitmist samuti tolmutõrjet jne. teostatakse teehooldus lepingu raames.

Küsimused- kui ei hõõveldata kogu teed siis mille alusel määratakse tee ositi hõõveldamise ulatuslik vajadus?

Teehooldus partneri leidmine ei sujunud hästi. Riigihangete alusdokumentide koostamine ja hankesse jõudmine võttis oodatust kauem aega. Suve alguse hange vaidlustati, eelmine partner Trev2, kes hanke vaidlustas, pikendas omakorda kuu aega veel seda protsessi. Juuli keskel saime alles lepingusse, saime hakata regulaarselt töid tegema. Vahepealseid töid teostasid ettevõtted pakkumiste teel. Meie mahud on hetkel päris suured, avalikke teid on umbes 400 km. Tellisime töid vastavalt vajadusele. Greideldamine on planeeritud 2 korda aastas, kevadel ja sügisel. Iga tähelepanek võetakse arvesse. Vajadusel korraldame ka suve keskel greideldamist. Kirjutada võib üldmeilile rapla@rapla.ee või siis otse mulle andreandy.bernhardt@rapla.ee või siis helistada üld telefonile. Info jõuab nii või naa minu kätte.

Küsimus- kas sel aastal tehakse veel tolmutõrjet elumajade juures?

Sellel aastal me enam tolmutõrjet ei teosta. Augustis tehti just rohkem kasutatavatele kruusateedele. Mahud on iga aastaga järjest tõusnud. Kui 2023 teostati tolmutõrjet u 20 km ulatuses siis 2024 juba 43 km ulatuses. Sel aastal tehti tolmutõrjet vaid 8 km.

Küsimus- mille alusel see määratakse?

Esiteks on võetud aluseks kaart, kus varasemalt juba tehtud ja kuhu lisatakse juurde. Tolmutõrje kaart tuleb avalikult üles ka Rapla valla teede lehele. <https://rapla.ee/keskkond-ehitus-ja-teed/maa-ja-keskkond/teed-ja-tanavad/> Tark Tee rakendus.

Küsimus- kuidas saavad kohalikud elanikud sellekohast infot jooksvalt jälgida või tuleb alati vallavalitsuse poole pöörduda?

Avalikku infovoogu on see üles läinud, kuigi jah, viimasel ajal pole jõudnud seda teha. Kui ikka on tähelepanekuid siis kirjutada või helistada, küll leiame lahendused, tarktee.mnt.ee rakenduse lehele on samuti võimalus teada anda.

Räägiks natuke ka Ummaru teest ja Hagudi-Nõmme Kõrtsi teest, Tolla-Viivika teest. Ummaru tee on sügavaid lõokauke täis ja põhimõtteliselt läbimatu. Tegevuskava näeb ette 16-18.09 tuleb Falcon Group ja vaadatakse üle, et mida teha, et tee oleks lihtsamini hooldatav. Ülepindamisega seda teed enam ei päästa. Freespurukattega tee rajamine aitaks. Tee maht on 1,6 km. Hetkel on tee jälgimise all. Kevadel kaevataks olemasolev pinnas välja, korrastatakse ning tulevikus plaanitakse see tee jätta kruusateeks. Hagudi-Nõmme tee osas samad mured. Lisaks veel tee kitsas ja pole ohutu seal liigelda, veoautod kihutavad. Plaan on liikluskorraldus seal korda teha, võsa ja teeäärred korda teha. Sinna on pandud 30 ala märgid, kuid rohkemaks pole võimekust seal kontrolli teostada. Liiklusjärelvalvet peab siiski politsei.

Tiit Tammsaar - Kas Rapla vald võtab erateid ka hooldada? Kas on ideid, et erateed oleks ka hooldatud valla poolt või on see siiski teeomaniku töö?

A.Bernhardt - Rapla vallal on olemas kord, kuidas erateid avalikuks kasutamiseks määrata. Kui isik soovib oma erateid üle anda vallale, eesmärgiga et vald teostaks seal tee osas tulevikus hooldust või hoiaks teed korras, võib tee omanik teha pöördumise valla poole ning siis on kaks võimalust. Kui see tee jookseb erinevate katastriüksuste peal, ei ole transpordi teed eraldi välja mõõdetud, siis saab seda määrata avalikuks kasutamiseks. Selle üle teostab Rapla valla vallavalitsus kõigepealt hinnangu selle tee osas avalikku huvi ja pärast seda läheb see Rapla valla volikogule, kes siis võtab lõpliku otsuse vastu. Avalik huvi on keeruline mõiste ja sellele oskab jurist täpsemalt vastata.

Kui vald võtab need teed üle, kui inimene teeb selle kohase taotluse, eelkõige nende puhul, kes piirkonnas arendavad ja kellel on halduslepingus fikseeritud, et teed lähevad vallale üle. Kui transpordimaa on välja mõõdetud, võib teha ettepaneku vallale, et vald selle tee tasuta üle võtaks. Siis vald hakkabki tee osa omanikuna kohustusi täitma.

<https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/4070/3202/5012/Lisa%20-%20Rapla%20valla%20tee%20hoiu%20investeeringute%20kava%202025-2028.pdf#>

R.Terras- Kui palju neid tegevusi on leidnud pikendatud hankemenetluse protsessi tõttu uude aastasse? Hankemenetlusega oli ette nähtud mingid tööd, kevad/suvi aga see nüüd pikenes ning samas ilmastikuolud hakkavad muutuma, et kõiki töid ei jõua ka valmis teha. Kui palju töid jäävad nüüd uude aastasse?

A.Bernhardt- Selle hankega on selline asi, et jäävad tööd kahte ossa. Osad on püsi hooldustööd ja nõ tee augu lappimised, neid on vaja kogu aeg teha. Teiseks on süvipinnase tööd nt liikluskorraldus, tolmutõrje jne. Otseselt aga selle hanke tõttu ei jää midagi drastiliselt ära.

R.Terras- Millised on need õppetunnid, et enam midagi selliselt ei juhtuks?

A.Bernhardt- Minu jaoks oli see uus kogemus. Kui ametisse astusin siis oli kehtiv leping, ei osanud ajakulu ette hinnata, kui palju alusdokumentide koostamine võtab aega. Kui alustada nende asjadega varem ja jooksvalt siis neid probleeme ei teki.

A.Kalf- On oluline, et jaanipäevaks ja 1.septembriks saavad teeääred niidetud. Kas selle hanke vaidlustamise tõttu jäid need tööd sel korral tegemata?

A.Bernhardt- Selle tõttu ja seal oli lisaks veel asju, miks need tööd tegemata jäid.

G.Kuling- (**Geoinformaatika spetsialist**) gert.kuling@rapla.ee

Mis on GIS? - geoinformaatika keskendub geograafilise info kogumisele, haldamisele ja analüüsile, kasutades selleks ruumiandmeid ja geoinfosüsteeme (GIS), kaugseiret ja GPS-tehnoloogiat. Tänu GIS-le on võimalik ruumiandmeid kasutada kõige paremal moel nt. linnaplaneerimises, logistikas, keskkonnakaitstes ja hädaolukordade lahendamisel. Jaguneb informatiivseks ja interaktiivseks. Vahe seisneb selles, et informatiivse puhul saab inimene lihtsalt peale klikkida ja infot näha. interaktiivse puhul saab inimene ise osa võtta nt.

avalduse esitamisel või muul säärasel juhul. Tegemist on suure valdkonnaga. Hetkel olen ametis olnud 7 kuud. Arvestades seda, et on ka muud tööülesanded, et sellise tugeva platvormi loomine, et inimesed seda kasutada saaksid, vallavalitsuse seisukoht ongi see, et aitame kõigepealt oma ametnikud järje peale ja aitame nende tööd hõlbustada ja siis suuname GIS-i ühel hetkel avalikkusele. Aga sellega läheb veel aega. maaruum.ee ja <https://evald.ee/raplavald/>

G.Villart- Küladele ja külvanimetatele, et mis võiks olla see prioriteet teie vaates, mis võiks olla seal nimekirjas?

M.Järvela- Üldplaneeringu suur murekoht on siis see, et selle dokumendiga tasakaalustame erinevaid huvisid. Meil on siin riiklikud huvid rohevõrgustik, väärtuslik põllumaa, väärtuslik maastik, energia ja liikuvus taristu vastu on huvi suur. Kohalik huvi on ka siin kusagil olemas. Vald peaks just eelkõige kohaliku huvi eest seisma. Tihtilugu päädib see sellega, et arenduseks ja elamuehituseks on kasutada need kõige kaugemad nurgakesed, kusagil, kus sellel sügavamat mõtet ei pruugigi olla. See on kurb paradoks, et selles võidujooksus ruumi pärast ja teine teema, mis pärast muret teeb on, et paindumatud reeglid, mis võivad arengud võssa suunata, et üldplaneering peaks üldiselt jääma piisavalt paindlikuks dokumendiks. Meil on selline tingimus, mille kallal hetkel töötame, et rohevõrgustikus on maakonnaplaneeringus ja meie kehtivas üldplaneeringus 400-meetrise häiringu käsitlus on keskkonnamõju hindamistes (KMH) ja detailplaneeringutes, eriti tuuleparkide ja militaar tegevuse puhul, sageli kasutatav minimaalne ohuala või sotsiaalse mõju piirväärtus.

<https://rapla.ee/keskkond-ehitus-ja-teen-ehitus-ja-planeerimine/planeeringud/>

P.Laur- Kas see võimalus on ka, et need kaardikihid, nt rohevõrgustikega, et me hakkame aru saama, kus kohas need ka paiknevad. Seda rohevõrgustiku kaarti on väga raske leida internetist. Selle mõtte ju on, et riigi tasandil moodustaks tervik võrgustiku. See kaart on küll olemas aga keeruline on sellest aru saada.

M.Järvela- Kõige parem on vaadata andmekogust. Püüame neid pidevalt täiendada ja parandada. Hetkel tuleb kasutada käesolevaid portaale.

A.Kalf- Teatavasti on üldplaneering kaua veninud, et seoses selle venimisega ja reeglite muutmisega, kas see on meie üldplaneeringu kehtestamiseni jõudmist takistanud?

M.Järvela- On ikka jah. Need rohe teemad, oleme siin arutanud ühte ja teistpidi. Ka tuulikute maastik, hetkel Rapla vallas ühtegi tuulikuteparki ei kavandata. Tasakaalu leidmine on keeruline. Eks sel üldplaneeringul on palju suuri tingimusi, et miks need tingimused peavad olema nii segased. On ju väärtuslik maastik, miljööväärtuslikud hoonestusalad, rohevõrgustik ja see ei ole nõ selline hoomatav. Ega me väga selgeid käsulaudasid, et mida väärtuslikul maastikul teha võib või ei, nii hirmus rangeid ju ka ei pane. Kogukonna arvamust arvestatakse, enne kui midagi planeerima hakatakse.

P.Laur- Jah, need kriteeriumid on olemas aga kuidas need on sisustatud ja kuidas me võiksime kõige lühemalt ja selgemalt aru saada, et mis tingimustele need alad vastavad? Mida need siis määratlevad, mida me kaitseme, miks see vajalik on? See annaks selgust juurde.

M.Järvela- Eks ta nii on. Nõustun, et need asjad võiksid olla kordades lihtsamad. Mida me mõelnud oleme see tuleb dokumendi tekstist välja. Selgitavad skeemid on olemas nt arheoloogilised tundlikud alad, väärtuslikud maastikud, need väärtused on kuigipalju üles loetletud. Tegemise aegne viga oli, et Hagudi jäi sellest dokumendist välja.

Urmas- Maakonna leht teatas, et Märjamaa vallas, Kasari jõge hakatakse taastama. Kas Rapla valla üldplaneering ka selle võimaluse ette näeb?

M.Järvela- Üldplaneering ei näe seda ette aga ei takista ka seda. See on hästi projektipõhine asi, hetkel on Keila jõe suhtes tööd ja RMK tegutseb jõuliselt seal, Purila tammi hakatakse lammutama seal. Üldplaneeringuga ühtegi tammi ega sängi me ei puutu.

G.Villart- Kuidas me suudame, prioriteet number üks, oma teede hanked ja investeeringud paremini ellu viia? Praegusel juhul on kindel plaan, et hakkame muutma meie hangete korda, viime sisse sinna raamhanked, vastavalt eelarvestrateegia järgi saame kokku leppida iga aastased investeeringud kokku liita, saame nelja aastase mahu peale teha raamhanked ja kuna meil on teede investeeringute kavas iga aasta peale investeeringud, saame nende peale teha mini konkursid, kus kohas on siis nõ raamhangete raames pakutud nõ erinevate ettevõtete poolt siis pakkumised, mis hinnaga midagi teeksid. Siis saame mini hangete korras need hanked läbi viia ja ka hanke menetlus väheneb, kindel progress ka haldusmenetluses. Kogu see protsess võtab väga palju aega. Praeguses keerulises olukorras püüavad ettevõtjad üksteist segada nii palju kui võimalik. Kaotajaks on ju elanik. Raamhangetega suudame seda olukorda ellimineerida. Selline see plaan hetkel on.

Nagu küladki, tegeleme aktiivselt kriisijuhtimisega. Riik on väikese rahakotiga abiks läbi päästeameti, vahendeid on vähe ja tegevusi rohkem. Tähelepanu on hakanud pöörama omavalitsustele RIA (Riigi Infosüsteemi Amet), püüab selgusele jõuda, kas ettekirjutused on nõuetekohaselt täidetud. Riigi poolt on palju kontrolli ja hetkel tegeleme hästi palju dokumentide vormistamisega.

Hea uudis. 3.oktoobriks saab valmis Päkapiku lasteaia uus ehitus, kus tuleb tugiteenuste keskus, tuleb nelja rühmaga lasteaed. Kahjuks selle tõttu jääb ära staadioni ehitus ja väga palju muid investeeringuid ka. Tekkis probleeme ka Hagudi kooli renoveerimisega. Järgmise aasta suurim investeering on Kabala kooli projekt. Selle ehitus peaks jääma 2026 või 2027 aastasse.

Tulumaksu laekumine on hetkel üle plaani, kuigi elanikkonda meil juurde väga palju ei kasva. Eelmise aastaga võrreldes jäime samasse kanti, ainult kaks inimest tuli juurde.

Järgmised neli aastat võivad tulla keerulised. Eelnevalt oleme palju investeerinud, siis ikkagi näeme, et tegime selle õigel ajal ära, kui me peaksime lasteaeda täna ehitama või järgmisel aastal siis kindlasti oleks need ruutmeetrid juba kallimad. Selle võrra oleme palju teinud.

Ümarlauda juhataja Helen Hints
Protokollis Ülle Seervald

